

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Tertia, Qva Continentvr Hermiae Sozomeni
Salaminij lib. 9. Euagrij Scholastici Epiphanensis lib. 6

Christopherson, John

[Köln], 1569

Quomodo Constantinus Saporī scripserit, vt à Christianorum cæde
temperaret. Cap. XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12718

SOZOMENI HISTOR.

fecisse. Millem verò peram solum, in qua sacratum euàngeliorum librum habebat, secum gestantem, Hierosolyman precatū se contulisse: indeq; in Aegyptū ad visendos monachos, qui ibi ætatē degebāt, concessisse. Quæ autē, quāq; admirabilia & quā diuina facinora ab isto Mille edita fuerint, testes sunt Syri, qui eius res gestas & vitā literis prodiderunt. Mihi certe satis visum est hæc de eo & de his, qui in Perside, regnante Sapore, martyrio obierunt, hæcenus descriuisse. Nam tormenta illis inflicta, aut quinam fuerint, ex quoſe loco, aut quo genere cruciamentorum martyrio defuncti sint, aut quibus supplicij affecti, vix à quoquam percenseri potest, quippe cum tam varij cruciandi modi à Persis tanto cum studio ad crudelitatem inuenti fuerint. Verūm vt summam dicam, fertur viros ac mulieres, quorum nomina recensentur, martyrium id temporis pertulisse ad numerum sedecim millium: at multitudinem eorum, qui præter hos trucidati sunt, ne numero quidem comprehendere posse, & propterea perdifficile visum esse Persis, Syris, & incolis Edesse, qui multum de hac re laborabant, illorum nomina percensere.

Quomodo Constantinus Sapori scripserit, vt à Christianorum cæde temperaret.

CAP. XIII.

POSTEA verò quā erat Constantino nuntiatum, Christianos in Perside tam acerbè afflictatos, dolebat admodum & vehemēter angebatur: atq; cū illis opē ferre niteretur, nō tamē habebat, quid ageret, quò vitā securā et tranquillā degerent. Accidit fortè, vt eodē tempore legati à rege Persarum ad ipsum accederent, quibus postulata concessit, & voti compotes dimisit. Iam verò sibi opportunum tempus oblatum arbitratus, Christianos in Perside Sapori commendandi, scripsit ad eum se gratiam ingentem immēsamque illi habiturum, si erga illos, qui in ipsius ditione fidem Christianam profiteantur, se benignum velint ostendere. Nam religionis modum minime culpandum esse: Siquidem solis incruentis votis contenti sunt ad placandum Deum, cui effusio sanguinis neutiquam grata acceptæ

tate est, cum solo puro animo, cuius acies in virtutem & pietatem intenditur, delectari soleat. Ac propterea eos, qui ita crederent, iure laudandos esse. Pollicetur præterea, si huic religioni prouidere velit, deum ei propitium fore: proque argumento vitur rebus, quæ tum Valeriano, tum sibi ipsi obtigissent. Se nanque propter fidem in Christum diuina ope roboratum, vniuersum imperium Romanum, exorsum ab Oceano ad solis occasum vergente, in suam potestatem redegisse: multa bella contra externos prosperè gessisse, tyrannos profligasse, atque ad eam rem neque victimas, neque diuinationes requisuisse, sed ad victoriã consequendam signum crucis, quod suas copias antecederat, & vota sanguinis ac sordium expertia, satis sibi attulisse subsidij. Valerianum autem tantisper imperium feliciter administrasse, dum ecclesias nullis afficiebat incommodis. Verum simul vt constituerat Christianos persequi, ira diuina exagitatum esse, & à Persis subiugatum: Captiuum denique ab eisdem abductum, miserandum in modum interijisse. Hæc scripsit ad Saporẽ Cõstãtinus, quò eius animum beneuolum erga religionem Christianam redderet. Nã summæ ei curæ fuit, vt saluti Christianorum vbique, seu Romani illi, seu exteri fuerint, sedulo prouideret.

Quod Eusebius & Theognis Arijs fautores, exhibitò libello quòd Nicano concilio assentirentur, suas vterque sedes recuperarunt.

CAPVT XV.

HAud ita diu post conciliũ Nicenũ, Arius, qui eiectus fuerat in exiliũ, reuocatus est: Sed tamẽ Alexandriam ingredi adhuc prohibitus. At post, vt suo dicitur loco, reditus in Aegyptũ ei quorũdã labore ac studio patefactus. Nec multũ iã tẽporis intercesserat, cũ Eusebius episcopus Nicomediæ, Amphione, qui in eius locum successus fuerat, eiecto, & Theognis Nicææ episcopus, cuius sedem Chrestus obtinuerat, suas ecclesias recuperarunt. Nã reuocati sũt, oblato episcopis pœnitentię libello, qui se habet adhuc modũ. Tametsi cũ antea à vestra sanctitate essemus cõdemnati, nostrum fuisset ea, quæ fuerant à vobis iudicata,

E v tacitè